

AVRUPA VE BALKANLAR'DAKİ MÜLTECİ KRİZİ

Ekin GÜNAYSU

Şüphesiz, mülteci sorunu, özellikle Suriyede iç savaşın patlak vermesiyle birlikte, 21. Yüzyılın en büyük sorunu haline gelmiştir. Çok fazla sayıda mültecinin tehlikeli Akdeniz yolculuğunu göze alarak, Avrupaya sığınmak istemesiyle birlikte 2015 yılı II. Dünya Savaşından bu yana yaşanan en büyük mülteci krizine seyirci olmuştur.[1] Genellikle Batı Avrupaya ulaşmak umuduyla yolculuklarına Türkiye kıyılarından başlayarak, Egeyi geçip Yunan adalarına ulaşan ve oradan, önce Yunanistan anakarasına ve sonra da Makedonyaya geçenlerin çoğunluğunu Suriyeli (%66), Afganistanlı (%21) ve Iraklı (%6) göçmen ve mülteciler oluşturmaktadır.[2] Hırvatistan, Sırbistan, Slovenya ve Macaristan gibi Balkan ülkelerinin yürüttükleri göç politikaları, bu ülkeler Balkanların batısında stratejik olarak önemli bir konuma sahip olduklarından, sadece Avrupayı değil, tüm dünyayı ilgilendiren, süregelen mülteci sorununda önemli bir yer tutmaktadır.

Sadece geçtiğimiz ay 218,000[3] kişi Avrupaya giriş yaparken, 2015 yılı boyunca 819,218 mülteci ve göçmen bu coğrafyaya ayak basmıştır.[4] Yalnızca 16-22 Ekim tarihleri arasında 62,000 mülteci ve göçmen Akdeniz üzerinden Yunanistana girerek, bir haftada bu bugüne kadar görülen en büyük göç dalgasını oluşturmuştur.[5] Avrupaya gelen mülteci ve göçmenlerin resmi sayısı bu kadar çarpıcıyken, yalnızca içinde bulunduğumuz yıl boyunca Akdenizde ölen ya da kaybolan insan sayısının 3,000i geçmesi, Akdeniz kıyılarında yaşanan acı bir insanlık trajedisi olarak, Avrupa liderlerini, sözkonusu soruna yönelik insani vazifelerini yerine getirmeye zorlamaktadır.[6] Avrupa ve Balkan liderleri, Avrupayı hazırlıksız yakalayan bu mülteci dalgasıyla ilgili olarak, hem ortak bir zeminde buluşmakta, hem de, sağcı partilerin güçlenmesiyle birlikte, ülkelerinde var olan sosyal, ekonomik ve siyasi dengeleri muhafaza etmekte zorlanmaktadır.

Mülteci sorununun çok boyutlu ve geniş çaplı bir mesele olmasıyla birlikte, konuyla ilgili tartışmaların önemli bir kısmı Avrupa liderlerinin mülteciler konusunda ortak bir strateji belirleyip belirleyememelerine ilişkindir. Mültecilere ev sahipliği yapması söz konusu olan her ülkenin kendine özgü siyasi, ekonomik ve sosyal endişeleri olması, ülkelerin, almak istediği mülteci ve göçmen sayılarında ortak bir fikir birliğine ulaşılmasını imkansız kılmaya da, oldukça zorlaştırmaktadır. 23 Eylülde Avrupa liderleri, Avrupa Komisyonunun 120,000 kişinin paylaşılmasına yönelik teklifini kabul etmiştir. Her ülkenin alacağı mülteci ya da göçmen sayısı, o ülkenin nüfusuna ve kişi başına düşen ortalama gelir miktarına göre belirlenmiştir. Kota sisteminin adaletli olup olmamasına yönelik tartışmalar süredursun, Avrupa Komisyonunun teklifi, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Romanya ve Slovakyanın ret oyuna ve Finlandiyanın çekimser kalmasına rağmen kabul edilmiştir. Komisyonun

belirlediği planla uyumlu olarak, şu anda en fazla mülteci alan ülke Almanya ve Fransadır. Sözkonusu soruna uzlaşmacı bir çözüm bulmanın Almanyanın sorumluluğunda olduğunu söyleyen Merkel, mülteci krizini yatıştırmaya yönelik çabalara öncülük ederek, Almanyanın 800.000 mülteci alacağını belirtmiştir.[7] Ancak önümüzdeki dönemde Almanya'ya gelmesi beklenen mülteci ve göçmen sayısı 1,5 milyon olarak tahmin edilmektedir ki, bu sayı devletin belirlediği resmi değerden oldukça fazladır.[8]

Sığınmacılara yönelik izlediği açık kapı politikası yüzünden Bavyeradaki koalisyon partnerleri ve sağcı partiler tarafından eleştiri yağmuruna tutulan Merkel'in siyasi popülerliği 2011 yılından bu yana hiç olmadığı kadar düşmüştür. Nitekim, Ekim ayında, Bavyeranın sağcı, muhafazakar Hıristiyan Sosyal Birlik Partisinin (CSU) lideri, Başbakanın, göçmen politikasında önemli değişiklikler yapmadığı takdirde, partisinin koalisyonu bırakacağına dair açıklamalarda bulunmuştur.[9] Merkel, Evet, yapabiliriz! sloganıyla siyasi olarak zulme uğrayan bireyler için sığınma hakkının üst limitinin olamayacağı ilkesini savunmaya devam ederken, AB'nin mülteci akınını kontrol altına almak için yaptığı en son hamle, Balkan güzergahı boyunca kabul merkezleri kurmaya yönelik yeni adımlar atmaktır.[10]

Bunun yanı sıra, söz konusu ülkelerin sınırlarını açık tutmaları gerektiğini tekrarlayan Alman Başbakanının 3 Kasım'da yaptığı açıklamalar, birçok Avrupa ve Balkan lideri arasında nispeten yeni bir diplomatik tartışmanın başlamasına neden olmuştur. Güney Almanyanın Darmstadt kentinde düzenlenen bir etkinlik kapsamında konuşan Merkel, ülkesinin mültecilerin girişini engellemek için Avusturya sınır kapısını kapattığı takdirde, diğer ülkelerin de kapılarını kapatacaklarını ve bu durumun Balkanlarda askeri anlaşmazlık yaratabileceğini belirtmiştir.[11] Buna karşılık, Hırvatistan, Sırbistan ve Bosna-Hersek'ten Başbakan'a cevap gecikmemiştir. Hırvatistan Başbakanı, Zoran Milanovic, Almanyanın sığınmacılara karşı kapılarını kapattığı takdirde Balkanlarda herhangi bir silahlı çatışmanın olmasının söz konusu olmadığını belirterek, gerekli görüldüğü takdirde Hırvatistanın Almanyadan daha hızlı bir şekilde kapılarını kapatabileceğini söylemiştir.[12] Bosna-Hersek Başbakanı, Denis Zvizdic, ve Sırbistan Başbakanı, Aleksandar Vucic, Saraybosna'da düzenlenen ortak bakanlar kurulunda bir araya gelerek, Avrupa ülkelerinin sınır kapılarını kapatmalarının bölgede tansiyonu daha da yükselteceğini ancak silahlı bir çatışmanın çıkma olasılığının olmadığından emin olduklarını belirtmişlerdir.[13] Vucic ayrıca, Merkel'in bu tür bir durumun yaşanmasını istememesinden dolayı, iyi niyetle böyle bir açıklama yapmış olduğunu eklemiştir.

Balkanlarda yaşanan mülteci akınının, bölgedeki tansiyonu daha da yükselteceği doğru olsa da, ülkelerin sınırlarını tel örgülerle kapatmalarının doğrudan bir askeri çatışmaya neden olacağını düşünmek çok gerçekçi değildir. Başta Hırvatistan, Sırbistan ve Bosna-Hersek olmak üzere, 1990'ların başında kanlı bir savaş yaşamış olan hiçbir Balkan devleti, yeni bir askeri çatışmaya yol açabilecek radikal adımlar atmayı göze almayacaktır. 1990'larda yaşanan sorunlar tamamıyla çözülmemiş olsa da, Balkan ülkeleri arasında giderek artan bir işbirliğinin olması kayda değerdir. Mültecilerin paylaştırılmasına yönelik kotalar konusunda bir görüş birliği sağlanamamış olsa da, 25 Ekim'de, Arnavutluk, Avusturya, Bulgaristan, Hırvatistan, Makedonya, Almanya, Yunanistan, Macaristan, Romanya, Sırbistan ve Slovenyadan gelen temsilciler, Brüksel'de gerçekleşen özel zirvede

17-maddelik bir hareket planında uzlaşmaya varmıştır.[14] Bunun yanı sıra, Sırbistan, Arnavutluk, Karadağ, Makedonya ve Bosna-Hersek gibi birçok Balkan ülkesinin AB üyesi olma amacıyla, kendilerine dair iyi bir imaj oluşturma çabasında olduğu da göz ardı edilmemelidir. Bu nedenlerden ötürü, şimdilik, Balkan ülkelerinin sınır kapılarını kapatmalarının, askeri bir çatışmaya neden olması düşük bir olasılıktır.

Bununla birlikte, Almanyanın sınırlarını kapatmaya yönelik herhangi bir adımının, bölgede yaşanan insanlık krizinin daha da kötüye gitmesine neden olacağı doğrudur. Almanyanın, Ocak ayından beri 243,721 mülteciyi kabul ettiği göz önünde bulundurulduğunda, devletin sınır kapısını kapattığı takdirde, yüz binlerce insanın, yeterli yardım malzemesi, yiyecek ve barınağa sahip olmaksızın, belirsizlikler içinde ortada kalacağı aşikardır. Bu bağlamda, Balkanlardan Batı Avrupaya uzanan güzergah üzerinde bulunan Macaristan, söz konusu devletlerin sınır kapılarını kapatmaları durumunda yaşanabilecek sorunlara yönelik olarak iyi bir örnek teşkil etmektedir. Mültecilere yaptığı insanlık dışı muamele ve sınırına tel örgü çekmesiyle kamuoyunun tepkisini çeken Macaristan, Sırbistan ve Hırvatistan sınır kapılarını kapatarak, Slovenya ve Hırvatistan başta olmak üzere bölgede bir dizi krizin patlak vermesine neden olmuştur. Macaristana gitmek üzere yola koyulan binlerce mültecinin rotalarını bu iki ülkeye çevirmek durumunda kalması, iki haftadan daha az bir süre içinde Slovenyaya yaklaşık 105.000, Hırvatistana ise sadece dört haftada 200,000 kişinin girmesine neden olmuştur. Bu beklenmeyen mülteci dalgası karşısında, Slovenya ordusu, Hırvatistanla sınırına dikenli tel örgü çekmeye başlamıştır.[15] Açıkça görüldüğü gibi, Avrupa ve Balkan ülkeleri birçok farklı faktörün yanı sıra coğrafi açıdan da birbirine bağlı olduğundan, devletlerin mülteci politikalarıyla ilgili olarak aldıkları tek taraflı kararlar bütün bölgeyi etkileyen sonuçlar doğurmaktadır. Almanyanın, Avrupanın en fazla nüfusa sahip ülkesi olarak diğer Avrupa devletlerine oranla çok daha fazla mülteciye ev sahipliği yaptığı göz önüne alındığında, Alman yetkililerin sınırlarını kapatmaya yönelik olarak alacakları herhangi bir kararının, sadece kendisine komşu ülkelerde değil, bütün Balkanlarda siyasi ve sosyal açıdan çok büyük çalkantılara yol açacağı düşünülebilir.

Bununla birlikte, Bulgaristan, Romanya ve Sırbistan da dahil olmak üzere, sınır kapılarını kapatmayı planlayan Avrupa ve Balkan ülkelerinin sayısı giderek artmaktadır. Eskiden sınıra tel örgü çekilmesini eleştiren Avusturya da, İçişleri Bakanı Mikl-Leitnerin 28 Ekimde yaptığı açıklamayla, Slovenya - Spielfield sınırına tel örgü çekeceklerini açıklamıştır.[16] Büyük bir ihtimalle, bölgedeki endişe verici bu son gelişmeler üzerine Merkel, sınır kapılarının açık kalmasının önemini vurgulamaya ihtiyaç duymuş ve bu nedenle de Balkan ülkelerini sınırlarına barikat kurmaktan vazgeçirmeye yönelik bir tartışmanın fitilini ateşlemiştir. Bu stratejinin bir parçası olarak da, Başbakan, Macaristanın, Sırbistan sınırına tel örgü çekmesinin Balkan bölgesinde kargaşaya neden olabileceğini söylemiştir.[17]

Merkel ve Avrupa Komisyonu, Avrupa liderlerinin, mülteci sorununa yönelik ortak bir göç politikası izlemeleri için çalışırsun, kapıda bekleyen kış, hipotermi ve zatürree başta olmak üzere, birçok fırsatçı hastalık için uygun zemin hazırlayarak, tehlikeli Akdeniz yolculuğunu fırtınalı havalarda bile yapmayı göze alan binlerce mültecinin hayatını tehdit etmektedir. Kasım 2015 ve Şubat 2016 ayları arasında, 600,000 mültecinin ve göçmenin Hırvatistan, Yunanistan, Sırbistan, Slovenya ve Makedonyaya giriş yapması beklenmektedir.[18] Birleşmiş Milletler, hava sıcaklıklarının düşmesiyle yeni sorunların

ortaya çıkacağını göz önünde bulundurarak, *Avrupadaki Mülteci Krizine Yönelik Kış Planı* kapsamında, Kasım 2015 ve Şubat 2016 ayları arasında, kış faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla mevcut bütçeye ek olarak 95.15 milyon Amerikan Dolar tahsis etmektedir.[19] Söz konusu zaman diliminde, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, İtalya, Karadağ, Romanya ve Kosovonun mülteci dalgasından önemli ölçüde etkileneceği düşünülmektedir. Birleşmiş Milletler, kış aylarında göçmen nüfusunun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla birçok sivil toplum kuruluşuyla birlikte çalışmalarını sürdürürken, hava sıcaklıkları, liderlerin karar verebilme becerilerinden çok daha hızlı bir şekilde düşmektedir.

Avrupa ve Balkanlarda hakim olan mülteci sorununun bir başka boyutu ise, aşırı sağcı siyasi partilerin popülerliğini giderek arttırmasıdır. Almanyada Almanya İçin Alternatif Partisi (AfD), Fransada Ulusal Cephe (FN), İngilterede Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi (UKIP) ve Avusturyada Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ) bu örneklerden sadece birkaçıdır.[20] Avrupada mülteci krizinin tırmanmasıyla birlikte, birçok aşırı sağcı, göçmen karşıtı parti, seçmenlerinin, mülteci ve göçmen nüfusunun artışına yönelik endişelerini başarılı bir şekilde istismar etmiştir. Örneğin, Polonyada Ekim ayında yapılan parlamento seçimlerinin galibi, mülteci ve göçmenlere karşı sert bir tavır sergileyen, aşırı sağcı Hukuk ve Adalet Partisi olmuştur.[21] Danimarkada Haziran ayında gerçekleşen genel seçimlerde ise milliyetçi ve göçmen karşıtı Danimarka Halk Partisi oylarını ikiye katlayarak, en yüksek oy alan ikinci parti olarak belirlenmiştir.[22] Avusturyanın aşırı sağcı Avusturya Özgürlük Partisi geçen ay düzenlenen yerel seçimlerde ikinci sırada yer alırken, Yunanistanda bu sene düzenlenen parlamento seçimlerinde yine aşırı sağcı Altın Şafak Partisi en yüksek oy alan üçüncü parti olmuştur.[23] Bu arada, Polonyada düzenlenen seçimlerden bir süre önce, Hukuk ve Adalet Partisi Başkanı ve eski Polonya Başbakanı Jaroslaw Kaaczynski, mültecilerin ülkeye parazit ve hastalık getirebileceğini söylemiştir.[24] Macaristanın koyu göçmen karşıtı Viktor Oban ise, Avrupaya gelen mültecilerin ordu gibi göründüğünü dile getirmiştir.[25] Bu ve benzeri söylemler, mülteci kriziyle birlikte, yabancı düşmanlığı ve İslamafobinin Avrupada daha da güçlendiğini göstermekle birlikte, merkez sol partilerin göçmen politikalarını tekrar gözden geçirmeleri için yoğun bir baskıya mazur kaldığının da altını çizmektedir.

Değnilmesi gereken bir diğer nokta ise, Merkelin mülteci kriziyle mücadelede Türkiyenin önemli bir rol oynayabileceğine yönelik söylemleridir. Şu an itibariyle, resmi verilere göre, Türkiyede 2,181,293 Suriyeli mülteci vardır.[26] 26 Ekimde Merkel, Sadece Türkiyeye işbirliği yapılarak, adaletsizlik ortadan kaldırılabilir. Bu nedenle, Avrupa Komisyonunun göç politikasıyla ilgili olarak Türkiyeye daha fazla iletişim kurması çok önemlidir demıştır.[27] Başbakan, geçen ay İstanbula yaptığı ziyaret sırasında ise, Avrupa tarafından reddedilen mültecilerin alınması ve mülteci akınının durdurulmasına yönelik olarak Türkiyeye işbirliği yapılması karşılığında, Türk vatandaşları için Şengen vize uygulamalarının gevşetilebileceğinin sinyallerini vermiştir. Bununla birlikte, Merkelin İstanbul ziyareti, bu işbirliğinden hangi ülkenin daha yararlı çıktığına dair kafalarda bir başka soru işareti daha yaratmıştır.

Zamanlaması ve niteliği itibariyle üzerinde durulması gereken bir diğer önemli nokta, Fransada meydana gelen terör saldırısı ve bu bağlamda yeniden şekillenmesi muhtemel

olan mülteci sorunudur. Cuma günü Pariste, 129 insanın hayatını kaybetmesiyle sonuçlanan terör saldırısını gerçekleştirenlerden birinin, ülkeye gelen mültecilerden olabileceği iddiaları bölgedeki mülteci nüfusunun artmasından kaynaklanan endişeleri daha da güçlendirerek, Avrupadaki aşırı sağcı, göçmen karşıtı partilerin eline güçlü bir koz vermiştir. Birçok kişi saldırılar için mülteci krizini ve İslam dinini suçlarken, Fransada, Pazar günü aşırı sağcı göstericilerin Müslümanlar dışarı şeklinde sloganlar atması ve İslamcılarını dışarı atın yazılı pankartlar taşımasıyla birlikte bir dizi protesto yaşanmıştır.[28] Yaşanan saldırılarla ülkeye giren mülteciler arasında bağlantı olduğuna dair ortaya atılan iddiaların doğruluk kazanması durumunda, Avrupa ve Balkan liderlerinin göçmen karşıtı politikaları daha rahat gerekçelendirebilecekleri dikkate alınırca, mülteci krizinde yeni bir sayfa açılma olasılığı oldukça yüksektir. Nitekim, Pariste yaşanan katliamdan hemen sonra, Polonya Avrupa İlişkileri Bakanı olarak atanan Konrad Szymanski, yeni hükümetin, ABnin mültecilerin planında Polonyanın kabul ettiği paya ilişkin taahhüdü kabul etmediğini ve Paristeki trajik eylemlerin ardından, bunu uygulamaya geçirmek için siyasi imkan göremediklerini belirtmiştir.[29] Öte yandan Bavyera Maliye Bakanı, Markus Soeder: Ülkeye kontrolsüz göç akını ve yasadışı girişler bu şekilde devam edemez. Pariste yaşananlar bir dönüm noktasıdır demıştır. Bu arada, Paristeki saldırılar gölgesinde Türkiyede gerçekleşen iki günlük G20 zirvesindeki gündem maddelerinden biri de mülteci krizi olmuştur. Dünya GSMHnin yüzde 85ini oluşturarak,[30] dünyanın en büyük 20 ekonomisine sahip ülkelerin liderleri, zirvede, mülteci sorununa yönelik olarak bütün devletlerin üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirmeleri ve gereken yardımı yapmaları gerektiğini belirtmişlerdir.[31] Bunun yanı sıra AB Başkanı, Donald Tusk, Suriyedeki ılımlı muhalif güçlere yönelik yapılan saldırıların, mülteci sayısını daha da arttırdığını söylemiştir.[32] Ancak mülteci konusuna değinen bu açıklamalar hariç, zirvede, söz konusu krizin çözümüne yönelik kapsayıcı ya da etkili somut olarak hiç bir hareket planı oluşturulmamıştır. ABD Başkanı Obama, her ne kadar Pazartesi günü yaptığı açıklamalarda, mülteci krizinin, terör saldırılarıyla eşdeğer tutulmaması ve ABDnin Hıristiyan ve Müslüman mülteciler arasında ayırım gözetmemesi gerektiğini belirtmiş olsa da,[33] Pariste yaşanan trajediden sonra, Avrupa ve Balkanlara gelen mültecilerin yanı sıra bu bölgede yaşayan Müslümanları da daha sert uygulamaların beklediği öngörülebilir. .

Son olarak, söz konusu ülkelerin sınırlarını kapatmaya yönelik planları, devletler kapılarını kapatmadan Batı Avrupaya geçmeye çabalayan mültecilerin kısa dönemde daha büyük dalgalar halinde Balkanlara akın etmesine neden olabilir. Bu bağlamda, Ekim ayında, yani kış mevsiminin hemen öncesinde, tehlikeli Akdeniz yolculuğunu göze alarak Balkanlara gelen mülteci sayısının rekor değerlere ulaşmış olması, değişen hava koşullarına rağmen mültecilerin Avrupaya gelmekten yılmayacağını gösterdiğinden endişe vericidir. Bu durum göz önünde bulundurularak, bölgedeki ülkelerin sınır kapılarını kapatmamaları son derece önemlidir. Bununla birlikte, Avrupa ve Balkan liderlerinin işbirliği yapma ve Avrupa mültecileri almalı ama benim ülkem değil tutumunu değiştirme kabiliyetlerinin, söz konusu mülteci sorununun şekillenmesinde ne kadar büyük bir yer tuttuğunun en kısa sürede anlaşılması da en az bir o kadar önemlidir. Süregelen mülteci krizi, ABnin insani değerlerini sınamaya devam ederken, Avrupa devletlerinin geleceğe dönük olarak siyasi kimlikleri, bu sorunla nasıl başa çıkacaklarıyla orantılı bir biçimde belirlenecektir.

[1] Mülteci, göçmen ve sığınmacı kavramları arasında önemli farklar vardır. **Mülteciler**, ülkelerinde yaşanan silahlı çatışmalar nedeniyle ya da ülkelerinde zulüm göreceklerine dair haklı endişeler taşıyarak bir başka ülkeye sığınan kimselerdir. Mülteciler, devletlerden, BM Mülteciler Yüksek Komiserliğinden ve diğer örgütlerden yardım alma hakları olan, uluslararası hukuk tarafından tanınan ve korunan bireylerdir (UNHCR).

Sığınmacılar ise, mültecilerle aynı nedenlerden dolayı başka bir ülkeye iltica etmiş ancak sığınma talepleri henüz sığındığı ülkenin yetkilileri tarafından soruşturulmakta olan kişilerdir. Sığınmacıların uluslararası hukuk tarafından koruma altında olup olmadıkları, sığınmacı kabul sistemleri tarafından belirlenir. Değerlendirmeler sonucunda mülteci niteliğinde olmayan ya da herhangi bir uluslararası korumaya ihtiyacı olmadığına karar verilen bireyler, ülkelerine geri gönderilebilirler (UNHCR).

Göçmenler ise yaşam standartlarını yükseltmek, maddi durumlarını iyileştirmek ya da daha iyi bir eğitim almak için başka bir ülkeye göç eden bireyleri ve aile fertlerini kapsadığından bu iki gruptan farklıdırlar. Göçmenler, doğrudan ölüm ya da zulüm görme tehlikesi altında değildir. Ülkelerine güvenli bir şekilde dönemeyen mültecilerden farklı olarak göçmenlerin, anavatanlarına dönmelerinin önünde bir engel bulunmamaktadır (UNHCR).

Devletler, göçmenlere yönelik politikalarını kendi göçmen kanunları ve prosedürleri kapsamında oluştururken, mültecilere yönelik uygulamalarını, hem ulusal hem de uluslararası tüzükler çerçevesinde şekillendirdiklerinden, yukarıda belirtilen farklılıklar önemlidir.

[2] *Europes Refugee Emergency Response - Update #7* UNHCR

file:///C:/Documents%20and%20Settings/Administrator/Belgelerim/Downloads/UNHCRUpdate%237ontheEmergencyResponseinEurope.pdf

[3] The Winter is Coming :The New Crisis for Refugees in Europe The Guardian

<http://www.theguardian.com/world/2015/nov/02/winter-is-coming-the-new-crisis-for-refugees-in-europe>

[4] *Refugees/Migrants Emergency Response - Mediterranean* UNHCR

<http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>

[5] *Europes Refugee Emergency Response - Update #7* UNHCR

file:///C:/Documents%20and%20Settings/Administrator/Belgelerim/Downloads/UNHCRUpdate%237ontheEmergencyResponseinEurope.pdf

[6] a.g.e.

[7] Refugee Crisis: Merkel Warns of War in Balkans

<http://www.thelocal.de/20151103/merkel-warns-of-military-conflict-in-balkans>

[8] Germany Expects Up To 1.5 Million Migrants in 2015 The Telegraph

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/germany/11911291/Germany-expects-up-to-1.5-million-migrants-in-2015.html>.

[9] Refugee Crisis: Angela Merkels Allies Could Desert Her Over Germanys Open-Door Policy Independent

<http://www.independent.co.uk/news/world/europe/refugee-crisis-angela-merkels-allies-could-desert-her-over-germanys-open-door-policy-a6714151.html>

[10] EU Considering processing centers in W. Balkans to Contain Migrant Flow

<http://en.dalje.com/2015/11/eu-considering-processing-centres-in-w-balkans-to-contain-migrant-flow/>

[11] Refugee Influx Could Spark Military Conflict in Balkans, Angela Merkel Warns Independent

<http://www.independent.co.uk/news/world/europe/refugee-influx-could-spark-military-conflict-in-balkans-angela-merkel-warns-a6719521.html>

[12] Croatian Prime Minister Rules Out Any Armed Conflicts on the Balkans Independent

<http://www.independent.mk/articles/23892/Croatian+Prime+Minister+Rules+out+any+Armed+Conflicts+on+the+Balkans>

[13] Serbia, Bosnis Confident There Will Be No Arm Conflicts in Balkans

<http://en.dalje.com/2015/11/serbia-bosnia-confident-there-will-be-no-arm-conflicts-in-balkans/>

[14] Meeting on the Western Balkans Migration Route: Leaders Agree on 17-Point Plan of Action European Commission

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5904_en.htm

[15] Slovenia Starts Building a Fence on Croatia Border

<http://www.balkaninsight.com/en/article/slovenia-setting-a-fence-on-border-with-croatia-11-11-2015>

[16] Still the Refugees Are Coming, But In Europe the Fences Are Rising The Guardian

<http://www.theguardian.com/world/2015/oct/31/austria-fence-slovenia-wire-europe-refugees>

[17] Refugee Crisis Could Spark War if Austria Closes Border With Germany, Merkel Warns

<http://www.express.co.uk/news/world/616756/Migrant-crisis-German-Chancellor-Angela-Merkel-Balkan-tensions-war>

[18] Winterization Plan for the Refugee Crisis in Europe UNHR

<http://reporting.unhcr.org/sites/default/files/UNHCR%20Europe%20Winterization%20Appeal%20NOV2015-FEB2016.pdf>

[19] a.g.e.

[20] Europes Conservatives Fight Over Merkels Refugee Speech

<http://www.dw.com/en/europes-conservatives-fight-over-merkels-refugee-speech/a-18800824>

[21] Poland Elections: Right Wing Law and Justice Party Gains Most Votes Independent

<http://www.independent.co.uk/news/world/europe/poland-elections-right-wing-law-and-justice-party-gains-most-votes-a6710001.html>

[22] Danish Election: PM Concedes Defeat and Resigns The Guardian

<http://www.theguardian.com/world/live/2015/jun/18/denmark-general-election-2015-results-live>

[23] How the Refugee Crisis is Fueling Europes Right Huffington Post.

http://www.huffingtonpost.com/entry/europe-right-wing-refugees_562e9e64e4b06317990f1922

[24] a.g.e.

[25] a.g.e.

[26] *Syria Regional Refugee Response* UNHCR

<http://data.unhcr.org/syrianrefugees/country.php?id=224>

[27] *Europes Refugee Crisis: EU, Balkan Leaders Finali 17-Point Plan to Tackle Massive Influx, Provide Shelters* International Business Times

<http://www.ibtimes.com/europes-refugee-crisis-eu-balkan-leaders-finalize-17-point-plan-tackle-massive-influx-2155637>

[28] *Paris Attacks: Stephen King Takes to Twitter to Demonstrate Hypocrisy of Blaming Muslims for Massacre* Independent

<http://www.independent.co.uk/news/people/paris-attacks-stephen-king-demonstrates-hypocrisy-of-blaming-muslims-for-massacre-a6736011.html>

[29] *Fransa İçin 4 Kritik Soru... Şimdi Ne olacak?* Cumhuriyet

http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/dunya/418947/Fransa_icin_4_kritik_soru..._Simdi_ne_olacak_.html

[30] *Why Wont the G20 Address the Refugee Crisis?* Foreign Policy

<http://foreignpolicy.com/2015/09/10/why-wont-the-g20-address-the-refugee-crisis/>

[31] *G20 Summit: Paris Attacks and Refugee Crisis Dominates Opening of G20 Summit* International Business Times

<http://www.ibtimes.co.uk/g20-summit-paris-attacks-refugee-crisis-dominates-opening-g20-summit-1528846>

[32] *Western Leaders Urge Putin at G20 to Change Course in Syria* The Guardian

<http://www.theguardian.com/world/2015/nov/15/western-leaders-urge-putin-at-g20-to-change-course-in-syria>

[33] *Obama: Refugee Crisis Should Not Be Equated With Terrorism* France 24

<http://www.france24.com/en/20151116-obama-refugee-crisis-terrorism-g20>

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: GÜNAYSU, Ekin. 2026. "AVRUPA VE BALKANLAR'DAKİ MÜLTECİ KRİZİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 144. Kasım 17. Erişim Mayıs 19, 2026. <https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/AVRUPA-VE-BALKANLAR-DAKI-MULTECI-KRIZI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır